

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

Præfatio,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

TRACTATUS SEPTIMVS.

DE HÆRESI PELAGIANA,
& Semipelagiana, praeambulus ad Tractatum
de Gratia.

AMICO LECTORI.

I publici juris librum facio, in quo præcipuam ejus partem de auxiliis desideres, non est cur me male fidei arguas, LECTOR BENEVOLE, cum ea causa sit, ut neque tu eam partem à me sperare debeas, neque ego etiam flagitanti concedere possim. Post agitatum eam questionem inter utramque familiam, & Societatis & nostram, in Congregatione de Auxilijs, utrique parti silentium indictum est, ut Romanae Sedis judicium expectaretur. Ego summis Pontificibus parere, religionis partem esse existimo; neque inuitus in argumentum & meae, & Thomisticae Scholae observantiae, in ea questione sileo, in qua litteratorum hominum, quibus hætenus à me edita, etiam ultra spem accepta fuerunt, laudent aliquam & plausum forsitan sperare potuissem. Memini ejus quod libro 1. Regum cap. 14. scribitur, & in aliena sorte meae imaginem vidi. Pugnabat olim Hebraeus populus sub Saule Rege & duce, qui laborem pugnae duriori hoc imperio cumulaverat, ne quis confectas vires cibo repararet, cum forte per agros fugientes passim milites sternens, in apertum campum & saltum venit, quem ingens mellis copia impleverat. Inuitabat, ut puto, parata sine sumptibus mensa; sed tantum in fatigatis & oppressis belli pondere studium parendi valuit, ut ne libato quidem in transitu melle, & inedia, & laboris tedium superaverit. Ea res mihi contigit, dum toto hoc Tractatu, Clypeo meo tectus, Thomistica doctrina impugnatores, in hoc litterarum & ingeniorum certamine, sequeretur, in eam partem veni, in qua tantam ex Scripturis, Concilijs, Patribus, mellis copiam mihi comparaveram, ut in cæteris partibus, etsi eas abundè pertractassem, jejunus tamen ac sterilis videri possem. Compellebat me ad scriptionem tanta rerum copia: sed memini vetitum ne quis ex eo favo decerperet. Abstinni igitur, & eam mellis copiam sui alveoli comprimant, quandiu erit educendi negata facultas. Utinam par utrinque servata fuisset fides, & erga Sedem Romanam reverentia, non prodisset Francisci Suaris opus de Auxilijs, quod post iteratam prohibitionem editum est, & post negatam bis à Summo Pontifice Paulo V. facultatem, ab Eminentissimo Cardinali Burghesio, nomine Auctoris petitam, ut Montezino, Sylvius, & alij referunt.

Interim cæteras hujus Tractatus partes diligentius ut pertractem enitar, alterius desiderium compensaturus; cum etiam æquissimum sit, ut quidquid in nobis est vi-

Tomus IV.

A

rium, in Gratia commendationem impendamus, cui si quid in nobis est acceptum debemus. Hæc omnis est Christiani census, hæc quæ mortalem hominem cæli municipem facit; cæleste semen, quo in Deum transformamur, quantum quidem Divinitatis lineamenta fragile lutum capit. Si ve alij candidum intemeratæ Virginitatis lili-
Serm. 2. de ver- bis Apo- stoli.
 um, si ve immarcescibilem martyrij palmam, si ve purpuream humilitatis violam ferant, Gratia pluvia est (inquit Augustinus) & benignissimus imber, quem propitium cælum effundit, quo fecundus, suâ sponte sterilis naturæ ager, hos flores emittit. Sicut enim (ait Chrysostomus) aqua, cum unius sit speciei, vario modo operatur, dealbans in lilio, rubricans in rosa, purpurissans in viola; ita Divinus Spiritus, ejusque gratia, quæ aureum imbrem superat, licet una & simplex qualitas sit, varios tamen ac mirabiles in nobis operatur effectus. Imò, subdit Au-
Serm. 48. de tempo- re.
 gustinus, Tolle gratiam, quid est Christus, nisi homo? Sed quid homo, cujus nativam humilitatem gratia suo splendore non tegit aut ornat, nisi leve fortune ludibrium? cui malitia naturalis, Sapient. 9. quem ad omnia flagitia natum, indignata natura projecit, & qui indignâ repensatione in opprobrium naturæ vivit. Sed quid homine majus? qui ad eam magnitudinem, gratiâ præeunte, comitante, & se- quente ascendit, quam ipse vix capiat, licet toto orbe major; & quâ minus est quidquid cælum tegit, licet Consulûm fuscæ, sceptræ, Aquilæ, & quæ nec immensa hominum cupido optare potuit, cumulatæ: gratia namque unius hominis, su-
Infra quæst. 113. arti- 9.
 perat bonum totius naturæ (ait Angelicus Doctor) ut neque par sit aut Regum aut Imperatorum Majestas: nemo enim sapiens, nisi fidelis, nemo major nisi Christianus, inquit Tertullianus. Cui demum gratia indulget, quem tantâ conten- tione ad summum magnitudinis fastigium deducit, ut quod in argumentum Divi- nitatis Deus ipse Exod. 3. Ego sum qui sum, hoc etiam homo ejusdem participa- tione naturæ audeat: Gratiâ sum id quod sum. Ea est Gratiæ dignitas, quam Scho- la Thomistica docet (AMICE LECTOR) nemo enim est qui dignius unquam de Gratia senserit Angelico Doctore, ut nemo est cui gratia plura contulerit.

Porro cum plura quæ dicturi sumus in Tractatu de gratia, ex plena & perfectâ cognitione eorum quæ olim in Pelagianis & Semipelagianis damnavit Ecclesia, om- nino pendeant, priusquàm de gratia differamus, & ea quæ S. Doctor à questione 109. usque ad 114. tradit, exponamus, brevem de Pelagiana & Semipelagiana hæ- resi Tractatum hîc inferendum esse censuimus.

